

Reserve Bank - Integrated Ombudsman Scheme

Single window for resolution of complaints against RBI regulated entities

Complaints not resolved within 30 days or not resolved satisfactorily by banks/NBFCs/system participants regulated by RBI, can be lodged with the Ombudsman

Lodge complaints online at <https://cms.rbi.org.in> or by post to Centralised Receipt and Processing Centre, Reserve Bank of India, Chandigarh - 160017.

All complaints regarding deficiency in services covered, except those in the exclusion list

Track the status of your complaint on Complaint Management System (<https://cms.rbi.org.in>)

**RBI Kehta Hai...
Jaankaar Baniye,
Satark Rahiye!**

For more information call 14448
from 8 AM to 10 PM (Weekdays except National Holidays).
To lodge a complaint, visit <https://cms.rbi.org.in>

For more details, visit <https://rbikehtahai.rbi.org.in/>
For feedback, write to rbikehtahai@rbi.org.in

Issued in public interest by
भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

Reserve Bank of India

Nation-wide Intensive Financial Awareness Campaign

Do not share your bank account login ID, password, PIN or OTP with anyone.

Do not download any unknown app on your phone/device.

Never respond to messages offering/ promising prize money, government aid and KYC updation

RBI Kehta Hai!!

Do not take help from strangers at the ATM. Always cover the ATM keypad with your hand while keying in the PIN.

Do not give your ATM card to anyone for withdrawal of cash. Never write the PIN on your card.

<https://cms.rbi.org.in>

Be(A)ware

Scan here to know more about the Be(A)ware booklet published by RBI

Scan here to know more about RB-IOS, 2021

रिज़र्व बैंक - एकीकृत लोकपाल योजना

आरबीआई विनियमित संस्थाओं के विरुद्ध शिकायतों के निवारण के लिए एकल सुविधा

30 दिनों के भीतर शिकायतों का निवारण न होने या आरबीआई द्वारा विनियमित बैंक/एनबीएफसी/प्रणाली प्रतिभागियों द्वारा संतोषजनक निवारण न होने पर, आप उनकी शिकायत लोकपाल के समक्ष दर्ज कर सकते हैं

ऑनलाइन <https://cms.rbi.org.in> पर या डाक द्वारा केंद्रीकृत प्राप्ति और प्रसंस्करण केंद्र, भारतीय रिज़र्व बैंक, चंडीगढ़ - 160017 पर शिकायत दर्ज करें

अपवर्जन सूची में उल्लिखित सेवाओं को छोड़कर, अन्य सेवाओं में कमियों से संबंधित सभी शिकायतें शामिल हैं

अपनी शिकायत की वास्तविक स्थिति को शिकायत प्रबंधन प्रणाली (<https://cms.rbi.org.in>) पर देखें

**आरबीआई कहता है...
जानकार बनिए,
सतर्क रहिए!**

विस्तृत जानकारी के लिए 14448 पर सुबह 8 बजे से रात 10 बजे तक कॉल करें (केवल कार्यदिवसों पर, राष्ट्रीय अवकाशों को छोड़कर).

शिकायत करने के लिए, <https://cms.rbi.org.in> पर जाएँ

अधिक जानकारी के लिए, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> पर जाएं
फ़ीडबैक देने के लिए, rbikehtahai@rbi.org.in को लिखें

जनहित में जारी
भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

भारतीय रिज़र्व बैंक

राष्ट्रव्यापी वित्तीय जागरूकता अभियान

अपने बैंक खाते का लॉगिन आईडी, पासवर्ड, पिन या ओटीपी किसी के साथ साझा न करें।

अपने फोन/डिवाइस में कोई भी अनजान ऐप डाउनलोड न करें।

किसी भी तरह के पुरस्कार राशि का वादा, संरक्षारी सहायता, केवाईसी अद्यतन जैसे विषयों के सम्बन्ध में आने वाले संदेशों का कभी जवाब न दें।

RBI Kehta Hai!!

एटीएम में अनजान व्यक्ति की मदद न लें। पिन दर्ज करते समय हमेशा एटीएम कीपैड को अपने हाथ से ढक कर रखें।

पैसे निकालने के लिए अपना एटीएम कार्ड किसी को न दें। कभी भी अपने कार्ड पर पिन न लिखें।

Be(A)ware

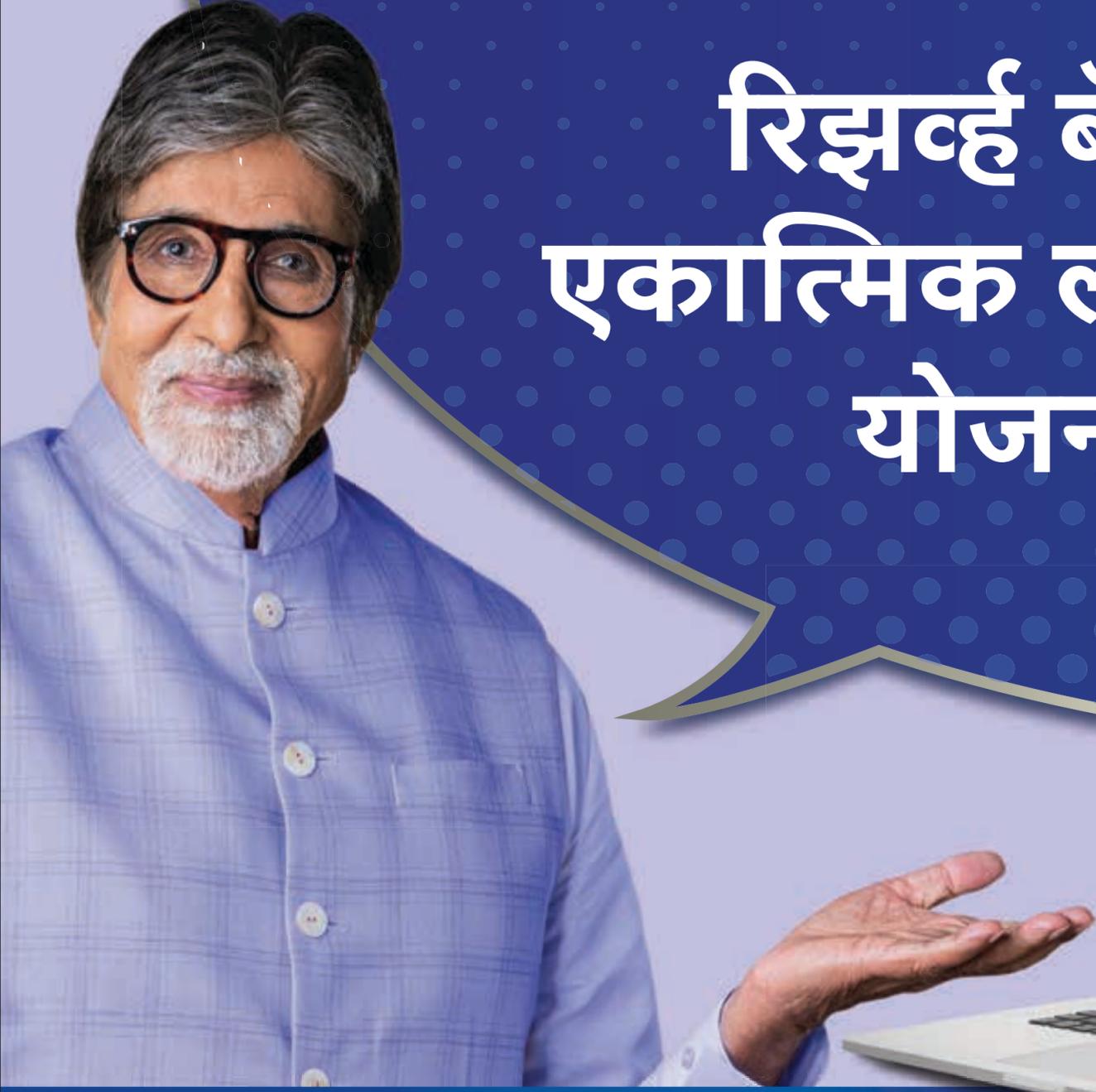

<https://cms.rbi.org.in>

आरबीआई द्वारा प्रकाशित बिवैर / बी अवैर बुकलेट के बारे में अधिक जानने के लिए यहां स्कैन करें

आरबी -आईओएस, 2021 के बारे में अधिक जानने के लिए यहां स्कैन करें

रिझर्व्ह बँक - एकात्मिक लोकपाल योजना

आरबीआय विनियमित संस्थांच्या विरुद्ध तक्रारींच्या निवारणासाठी एकल सुविधा

30 दिवसांच्या आत तक्रारींचे निवारण न झाल्यास किंवा आरबीआय द्वारा विनियमित बँका/एनबीएफसी/प्रणाली भागीदाराच्या द्वारा समाधानकारक निवारण न झाल्यास तुम्ही त्यांची तक्रार लोकपालांकडे (ऑम्बड्समॅन) दाखल करू शकता

तक्रारी ऑनलाइन <https://cms.rbi.org.in> येथे किंवा पोस्टाने केंद्रीकृत पावती प्रसंस्करण केंद्र, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, चंडीगढ - 160017 येथे दाखल करा

अपवर्जन सूचीतील तक्रारींच्या व्यतिरिक्त, सेवांमधील कमतरतांच्या संबंधांतील सर्व तक्रारींचा समावेश

तुमच्या तक्रारीची सद्यस्थिती तक्रार व्यवस्थापन प्रणाली (<https://cms.rbi.org.in>) वर बघा

**आरबीआय सांगते आहे...
जाणकार बना,
सतर्क रहा!**

अधिक माहितीसाठी सकाळी 9.30 ते संध्याकाळी 5.15 या वेळेत 14448 वर कॉल करा (राष्ट्रीय सुट्ट्या वगळता आठवड्याचे दिवस).

तक्रार दाखल करण्यासाठी, <https://cms.rbi.org.in> येथे विजिट करा

अधिक माहितीसाठी, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> वर जा
फीडबॅक देण्यासाठी, rbikehtahai@rbi.org.in ला लिहा

सार्वजनिक हितार्थ जारी
भारतीय रिझर्व्ह बँक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

भारतीय रिझर्व बँक

आर्थिक जागृतीचे देशव्यापी दक्षता अभियान

तुमच्या बँकेचे
लॉगिन आयडी,
पासवर्ड, पिन किंवा
ओटीपी कणालाही
देऊ नका.

तुमच्या फोन /
डिव्हाइसवर
कोणतेही अपरिचित
अॅप डाउनलोड करू
नका.

बक्षिसाची रक्कम,
सरकारी मदत देणाऱ्या
आणि केंवायसी
अद्यतनीकरण
करणाऱ्या किंवा यांची
हमी देणाऱ्या
कोणत्याही मेसेजला
उत्तर देऊ नका.

RBI Kehta Hai!!

एटीएम मध्ये अपरिचित
व्यक्तीची मदत घेऊ
नका. पिन नंबर
टाकताना नेहमी एटीएम
चे कीपॅड हाताने झाकून
घ्या.

रोख रक्कम
काढण्यासाठी तुमचे
एटीएम कार्ड
कणालाही देऊ नका.
तुमच्या कार्डवर पिन
लिहून ठेवू नका.

<https://cms.rbi.org.in>

Be(A)ware

रिझर्व बँकेने प्रकाशित केलेल्या Be(A)ware पुस्तिकेबद्दल अधिक माहिती घेण्यासाठी हे स्कॅन करा

RB-IOS, 2021 बदल अधिक माहिती घेण्यासाठी हे स्कॅन करा

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

దేశ వ్యాప్త ఇంటెన్సివ్ ఫైనాన్షియల్ అవేర్నెస్ క్యాంపెయిన్

మీ బ్యాంక్
అకౌంట్ లాగిన్
ఐడి, పాస్వర్డ్,
పిన్ లేదా ఓటీపీ
ని ఎవరితోనూ
పంచుకోవద్దు.

మీ
ఫోన్/పరికరం
లో తెలియని
యాప్ ను
డౌన్లోడ్
చేయవద్దు.

ప్రైజ్ మనీ,
ప్రభుత్వ సహాయం
మరియు కెవెసి
అప్ డేషన్ ను
అందించే/వాగ్దానం
చేసే సందేశాలకు
ఎప్పుడూ
ప్రతిస్పందించవద్దు

RBI Kehta Hai!!

ఏటీఎమ్ వద్ద
అపరిచితుల సహాయం
తీసుకోవద్దు. పిన్ ను
నమోదు
చేస్తున్నప్పుడు
ఎల్లప్పుడూ మీ చేతితో
ఏటీఎమ్ కీప్యాడ్ ను
కవర్ చేయండి.

నగదు
ఉపసంహరణ
కోసం మీ ఏటీఎమ్
కార్డును ఎవరికీ
ఇవ్వకండి. మీ
కార్డుపై పిన్ ను
ఎప్పుడూ
వ్రాయవద్దు.

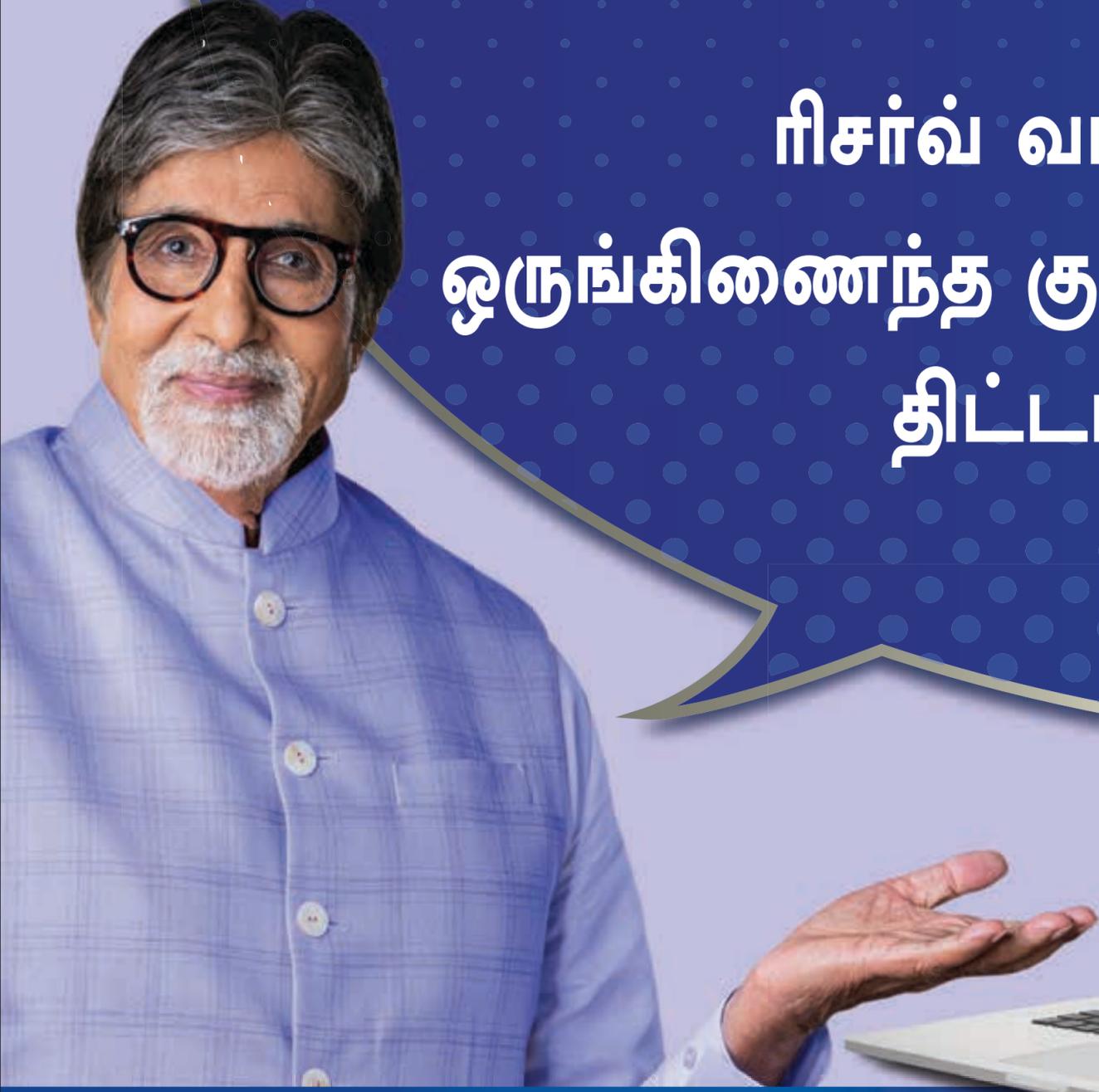
<https://cms.rbi.org.in>

Be(A)ware

ఆర్బిఐ ప్రచురించిన Be(A)ware
బుక్ లెట్ గురించి మరింత
తెలుసుకోవడానికి ఇక్కడ స్కాన్ చేయండి

RB-IO, 2021 గురించి మరింత
తెలుసుకోవడానికి ఇక్కడ స్కాన్
చేయండి

ரிசர்வ் வங்கி - ஒருங்கிணைந்த குறைகேட்பாளர் திட்டம்

ஆர்பிஐ-யின் ஒழுங்குமுறைகளுக்கு உட்பட்ட

நிறுவனங்களுக்கு எதிரான புகார்களுக்கு ஒற்றைச் சாளர தீர்வுகள்

ஆர்பிஐயால் ஒழுங்குபடுத்தப்பட்ட வங்கிகள்/வங்கிசாரா நிதி நிறுவனங்கள்/சிஸ்டத்தில் பங்கேற்போர் உங்கள் புகார்களை 30 நாட்களுக்கு தீர்க்காவிட்டாலோ அல்லது அவர்கள் தீர்ப்பில் திருப்தி இல்லாவிட்டாலோ அவதற்கு குறைதீர்பாளரிடம் மேல் முறையீட்டை தாக்கல் செய்யலாம்

உங்கள் புகார்களை <https://cms.rbi.org.in> என்ற இணையத்தளத்தில் ஆன்லைனில் தாக்கல் செய்யலாம் அல்லது சென்ட்ரலைஸ்டு ரிசிப்ட் அண்டு புரோசசிங் சென்டர், ரிசர்வ் பேங்க் ஆஃப் இந்தியா, சண்டிகர் - 160017 என்ற முகவரிக்கு தபால் மூலம் அனுப்பலாம்

விதி விலக்கு பட்டியலில் உள்ளதைத் தவிர சேவைக் குறைபாடு தொடர்பான அனைத்து புகார்களும் விசாரிக்கப்படும்

உங்கள் புகார்களின் நிலையை புகார் நிர்வாக முறையில் (<https://cms.rbi.org.in>) கண்காணிக்கலாம்

ஆர்பிஐ சொல்கிறது...
விவரமா இருங்க,
எச்சரிக்கையா இருங்க!

மேலும் விவரங்களுக்கு அழைக்கவும் 1448
காலை 9.30 மணி முதல் மாலை 5.15 மணி வரை
(வார நாட்களில், தேசிய விடுமுறை நாட்களைத் தவிர)
புகாரை தாக்கல் செய்வதற்கு, காணவும் <https://cms.rbi.org.in>

மேலும் விவரங்களுக்கு, காணவும் <https://rbikehtahai.rbi.org.in/>
பின்னூட்டங்களுக்கு, எழுதவும் rbikehtahai@rbi.org.in

பொதுநலன் கருதி வெளியிடுவோர்
இந்திய ரிசர்வ் வங்கி
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

இந்திய ரிசர்வ் வங்கி நிதி விழிப்புணர்வு குறித்த நாடு தழுவிய தீவிர பிரச்சாரம்

உங்கள் வங்கிக் கணக்கின் லாகின் ID, கடவுச்சொல், PIN அல்லது OTP ஆகியவற்றை யாருடனும் பகிர வேண்டாம்.

உங்கள் கைப்பேசி / மின்னணு கருவியில் தெரியாத செயலிகளைப் பதிவிறக்க வேண்டாம்.

பரிசுத் தொகை, அரசாங்க உதவித் தொகை, KYC புதுப்பித்தல் போன்றவை தொடர்பான குறுஞ்செய்திகளுக்கு ஒருபோதும் பதிலளிக்க வேண்டாம்

RBI Kehta Hai!!

ATM இல் அந்நியர்களின் உதவியைப் பெற வேண்டாம். PIN-ஐ உள்ளிடும்போது எப்போதும் ATM இயந்திரத்தின் கீபேட்-ஐ உங்கள் கையால் மறைக்கவும்.

பணம் எடுப்பதற்காக உங்கள் ATM கார்டை யாரிடமும் கொடுக்காதீர்கள். உங்கள் கார்டில் PIN-ஐ எழுத வேண்டாம்.

<https://cms.rbi.org.in>

Be(A)ware

RBI வெளியிட்ட Be(A)ware கையேட்டைப் பற்றி மேலும் அறிய இங்கே ஸ்கேன் செய்யவும்

RB-IOS, 2021 பற்றி மேலும் அறிய இங்கே ஸ்கேன் செய்யவும்

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ - ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਲੋਕਪਾਲ ਯੋਜਨਾ

ਆਰਬੀਆਈ ਨਿਯਮਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਵਾਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਥਾਂ ਸਹੂਲਤ

30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਿਤ ਬੈਂਕ / ਐਨਬੀਐਫਸੀ / ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਿਵਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲੋਕਪਾਲ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਔਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ <https://cms.rbi.org.in> 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕੇਂਦਰ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - 160017 ਤੇ ਭੇਜੋ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ, ਕੇਵਲ ਨਾਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚਲੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੰਪਲੇਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ (<https://cms.rbi.org.in>) ਤੇ ਵੇਖੋ

ਆਰਬੀਆਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ...
ਜਾਣਕਾਰ ਬਣੋ,
ਸਚੇਤ ਰਹੋ !

ਵਧੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ **14448** 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 9.30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ)।
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ, <https://cms.rbi.org.in> 'ਤੇ ਜਾਓ

ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਲਈ, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> ਤੇ ਜਾਓ
ਸੁਝਾਉ ਦੇਣ ਲਈ, rbikehtahai@rbi.org.in ਨੂੰ ਲਿਖੋ

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਰਾਸ਼ਟਰ-ਵਿਆਪੀ ਤੀਬਰ ਵਿੱਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨ

ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦਾ ਲੌਗਇਨ ਆਈਡੀ, ਪਾਸਵਰਡ, ਪਿੰਨ ਜਾਂ ਓਟੀਪੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਨਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੇ ਫੋਨ/ਡਿਵਾਈਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗਿਆਤ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਨਾ ਕਰੋ।

ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਕੇਵਾਈਸੀ ਆੱਪਡੇਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼/ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿਓ

ਨਕਦੀ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਏਟੀਐਮ ਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਦਿਓ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਿੰਨ ਨਾ ਲਿਖੋ।

ਏਟੀਐਮ 'ਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਲਓ। ਪਿੰਨ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਏਟੀਐਮ ਕੀਪੈਡ ਨੂੰ ਢੱਕੋ।

Be(A)ware

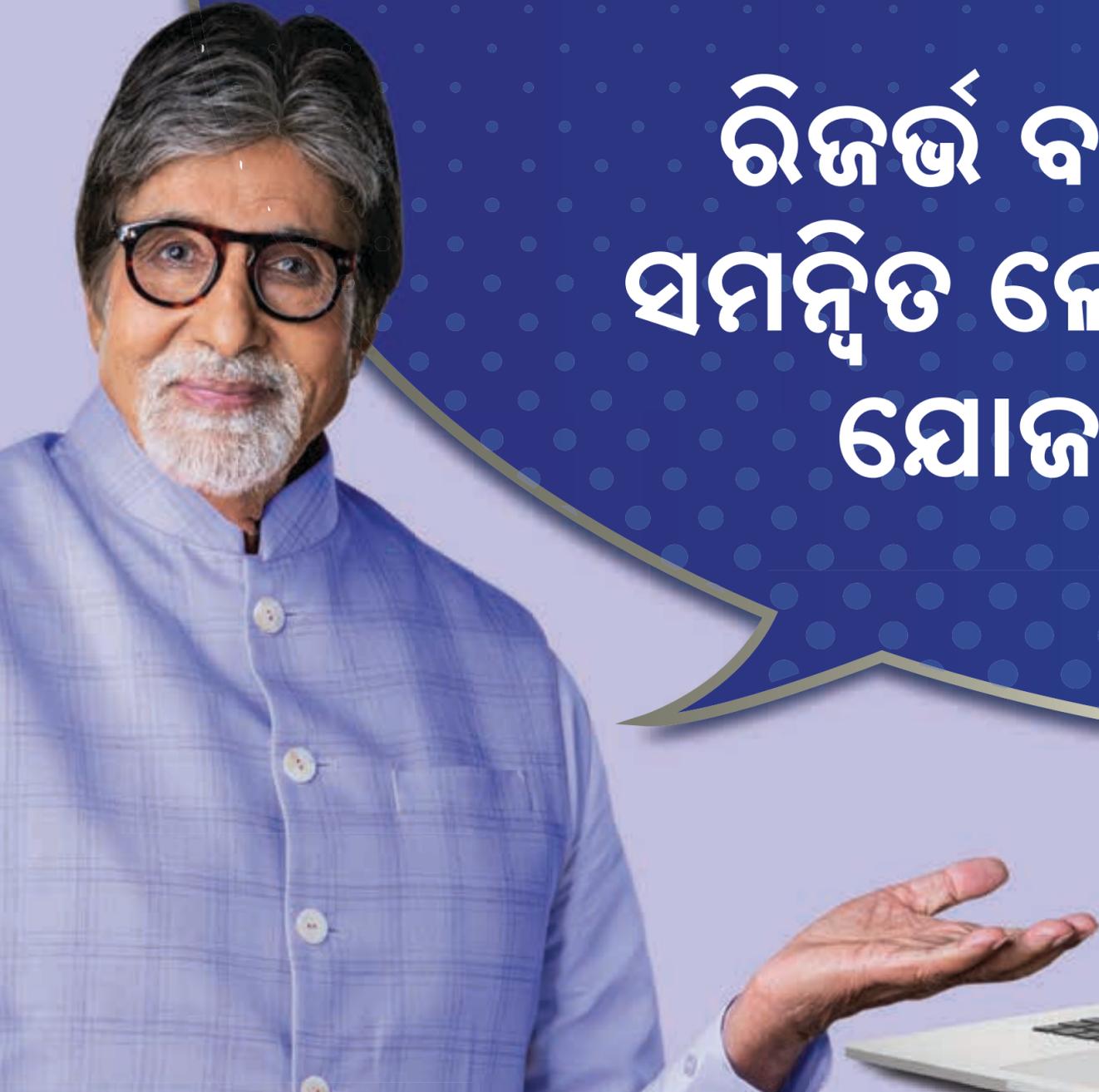
RBI Kehta Hai!!

<https://cms.rbi.org.in>

ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਬੀ(ਅ)ਵੇਅਰ ਬੁੱਕਲੇਟ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

RB-IOS, 2021 ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ - ସମନ୍ୱିତ ଲୋକପାଳ ଯୋଜନା

ଆରବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ସଂସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣର ଏକକ ସୁବିଧା

30 ଦିନ ଭିତରେ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ନ ହେବା କିମ୍ବା ଆରବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବ୍ୟାଙ୍କ/ଏନବିଏଫସି/ ସିଷ୍ଟମ ଅଣ୍ଟଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟୋପକରଣ ସମାଧାନ ନ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ଏହାର ଅଭିଯୋଗ (ଓମ୍ବୁଡ଼ସମାଧାନ) ଲୋକପାଳ କ୍ ନିକଟରେ ଦାବର କରିପାରିବେ

<https://cms.rbi.org.in> ରେ ଅନଲାଇନ କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ରସିଦ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କେନ୍ଦ୍ର, ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ - 160017 କୁ ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ ଦାବର କରନ୍ତୁ

ଅପବର୍ଜନ ସୂଚୀରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ବ୍ୟାପ୍ତ ସେବାରେ ତୃପ୍ତି ଜନିତ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ

ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରବନ୍ଧନ ପୃଷ୍ଠାଳୀ (<https://cms.rbi.org.in>) ରେ ନିଜର ଅଭିଯୋଗର ବାସ୍ତବିକ ସ୍ଥିତି ଟ୍ରାକ କରନ୍ତୁ

**ଆରବିଆଇ କହେ...
ସଚେତନ ହୁଅନ୍ତୁ,
ସତର୍କ ରୁହନ୍ତୁ !**

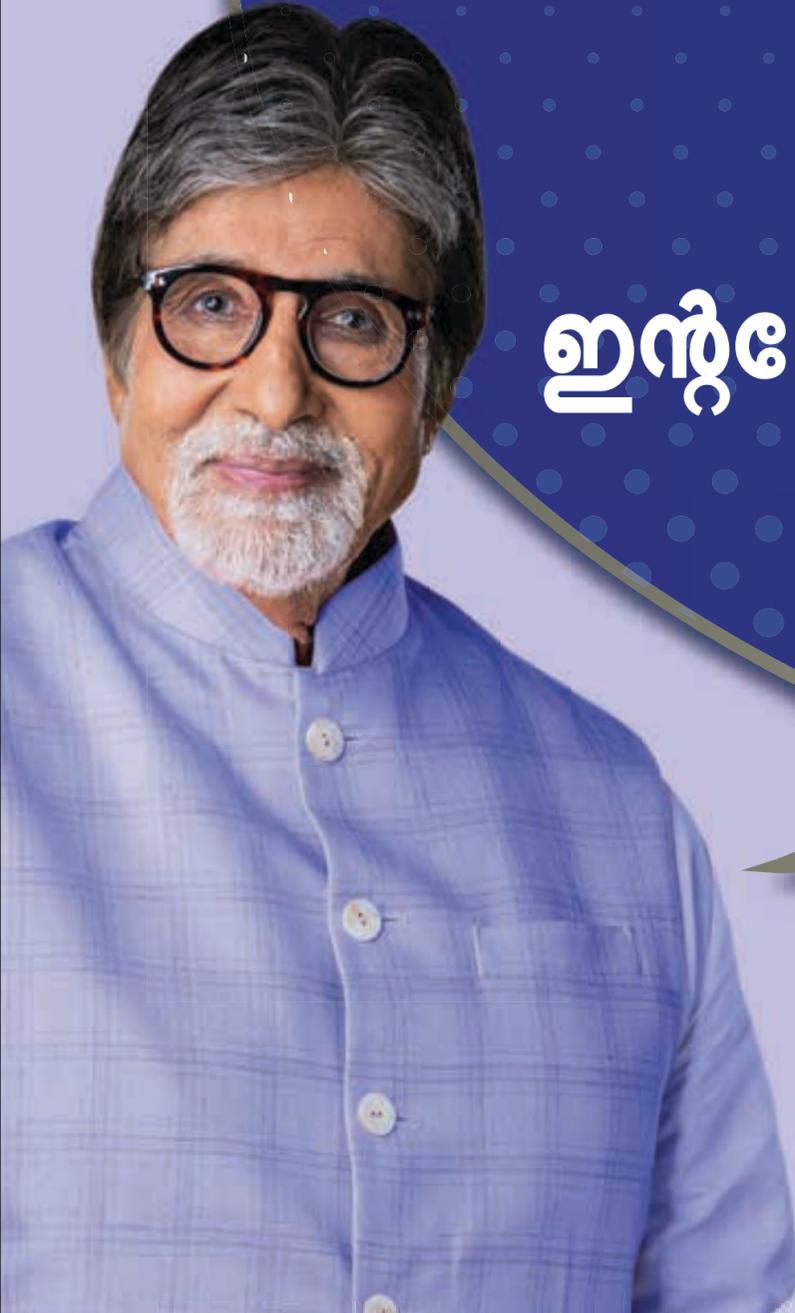
ଅଧିକ ସୂଚନା ପାଇଁ କଲ କରନ୍ତୁ **14448** କୁ, ସକାଳ 9.30 ରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା 5.15 (ଜାତୀୟ ଛୁଟି ଦିନ ବ୍ୟତୀତ ସପ୍ତାହର ସବୁଦିନ) ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଭିଜିଟ୍ କରନ୍ତୁ <https://cms.rbi.org.in>

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> କୁ ଯାଆନ୍ତୁ
ଫିଡ଼ବ୍ୟାକ ପାଇଁ rbikehtahai.rbi.org.in କୁ ଯାଆନ୍ତୁ

ଜନହିତରେ ଜାରି
ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

റിസർവ് ബാങ്ക് - ഇൻ്റഗ്രേറ്റഡ് ഓംബുഡ്സ്മാൻ സ്കീം

ആർബിഐ നിയന്ത്രിത സ്ഥാപനങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള പരാതിപരിഹാര ഏകജാലകം

30 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ പരാതികൾ പരിഹരിക്കപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ ആർബിഐ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ/എൻബിഎഫ്സികൾ/സിസ്റ്റം പങ്കാളികൾ മുഖേന തൃപ്തികരമായി പരിഹരിക്കപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്ക് അക്കാര്യം ഓംബുഡ്സ്മാനോട് പരാതിപ്പെടാം

പരാതികൾ ഓൺലൈനായി <https://cms.rbi.org.in>ലോ തപ്പാൽ വഴി സെൻട്രലൈസ്ഡ് റെസിപ്റ്റ് അന്റ് പ്രോസസ്സിങ് സെന്റർ, റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ, ചണ്ഡീഗഢ്-160017ലോ സമർപ്പിക്കുക

എക്സ്പെൻ ലിസ്റ്റിലുള്ളവ ഒഴികെയുള്ള സേവനങ്ങളിലെ ന്യൂനതകളെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ പരാതികളും

നിങ്ങളുടെ പരാതികളുടെ തൽസ്ഥിതി കംപ്ലെയ്ന്റ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റത്തിൽ (<https://cms.rbi.org.in>) കാണുക

**ആർബിഐ പറയുന്നു...
അറിവ് നേടൂ,
അത് പ്രാവർത്തികമാക്കൂ !**

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് **14448**-ൽ രാവിലെ 9.30നും വൈകുന്നേരം 5.15നും മദ്ധ്യേ വിളിക്കൂ (ദേശീയ അവധി ദിവസങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ള പ്രവൃത്തിദിവസങ്ങളിൽ). പരാതി സമർപ്പിക്കാൻ, സന്ദർശിക്കൂ <https://cms.rbi.org.in>

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക്, സന്ദർശിക്കൂ <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> പ്രതികരണങ്ങൾ rbikehtahai@rbi.org.inലേയ്ക്ക് എഴുതി അറിയിക്കുക

പൊതുജനതാൽപര്യർത്ഥം അറിയിക്കുന്നത്
ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക്
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

രാജ്യവ്യാപകമായി ശക്തമായ സാമ്പത്തിക ബോധവൽക്കരണ പ്രചരണം

നിങ്ങളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് ലോഗിൻ ഐഡി, പാസ് വേഡ്, പിൻ അല്ലെങ്കിൽ ഒടിപി എന്നിവ ആരുമായും പങ്കിടരുത്.

നിങ്ങളുടെ ഫോണിൽ/ഓപകരണത്തിൽ അറിയാത്ത ആപ്ലിക്കേഷനും ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യരുത്.

സമ്മാനത്തുക, സർക്കാർ സഹായം, KYC അപ്ഡേറ്റ് എന്നിവ മുന്നോട്ടു വെക്കുന്ന / വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന സന്ദേശങ്ങളോട് ഒരിക്കലും പ്രതികരിക്കരുത്

RBI Kehta Hai!!

എടിഎമ്മിൽ അപരിചിതരുടെ സഹായം സ്വീകരിക്കരുത്. പിൻ കീ ചെയ്യുമ്പോൾ എപ്പോഴും എടിഎം കീപാഡ് കൈകൊണ്ട് മൂടുക.

പണം പിൻവലിക്കാൻ നിങ്ങളുടെ എടിഎം കാർഡ് ആർക്കും നൽകരുത്. നിങ്ങളുടെ കാർഡിൽ ഒരിക്കലും പിൻ എഴുതരുത്.

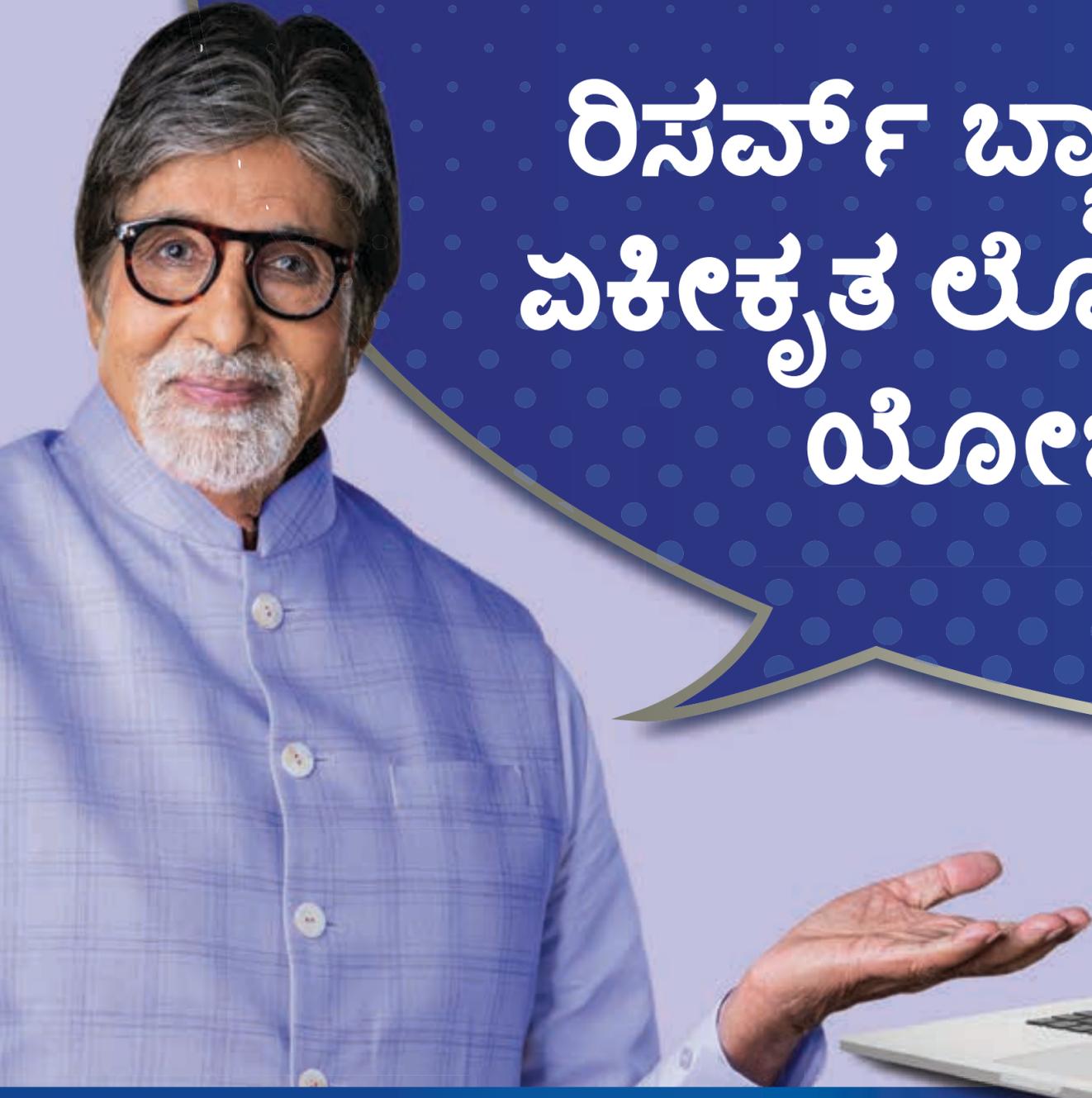
Be(A)ware

<https://cms.rbi.org.in>

ആർബിഐ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച Be(A)ware ബുക്ക് ലെറ്റിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതലറിയാൻ ഇവിടെ സകാൻ ചെയ്യുക

RB-IOS, 2021-നെ കുറിച്ച് കൂടുതലറിയാൻ ഇവിടെ സകാൻ ചെയ്യുക

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಏಕೀಕೃತ ಲೋಕಪಾಲ ಯೋಜನೆ

ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದೂರುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೈಕ ಸೌಲಭ್ಯ

30 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ದೂರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಆರ್‌ಬಿಐ ಮುಖೇನ ನಿಯಮಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್/ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿ/ಸಿಸ್ಟಮ್ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೆಂಟ್ ಮುಖೇನ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಲೋಕಪಾಲ/ಒಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಅವರ ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು

ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ <https://cms.rbi.org.in>ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ರಸೀದಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಚಂಡೀಗಡ್-160017

ಸೇವಾನ್ಯೂನ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ (ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಲ್ಲಿ (<https://cms.rbi.org.in>) ನಿಮ್ಮ ದೂರಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ

ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೇಳುತ್ತೆ...
ಜಾಣರಾಗಿರಿ,
ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ!

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ 14448 ಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ
ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 5.15 (ವಾರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಜಾದಿನಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ).
ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು, <https://cms.rbi.org.in>ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ <https://rbikehtahai.rbi.org.in>ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ /
ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ನೀಡಲು rbikehtahai@rbi.org.inಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವವರು
ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ಬಿರುಸಿನ ಹಣಕಾಸು ಅರಿವು ಅಭಿಯಾನ

ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ
ಲಾಗಿನ್ ಐಡಿ,
ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್, ಪಿನ್
ಇಲ್ಲವೇ ಓಟಿಪಿಯನ್ನು
ಯಾರೊಂದಿಗೂ
ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ

ನಿಮ್ಮ
ಫೋನ್/ಡಿವೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ
ಆಪ್ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್
ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಬಹುಮಾನದ ಹಣ ಮತ್ತು
ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು
ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ
ಕೆವೈಸಿ ಅಪ್‌ಡೇಟ್
ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು
ಹೇಳುವ ಸಂದೇಶಗಳಿಗೆ
ಎಂದಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಡಿ.

RBI Kehta Hai!!

ಏಟಿಎಮ್‌ನಲ್ಲಿ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಂದ ನೆರವು
ಪಡೆಯಬೇಡಿ. ಪಿನ್
ಒತ್ತುವಾಗ, ಏಟಿಎಮ್
ಕೀಲಿಮಣೆಯನ್ನು
ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ
ಕೈಯಿಂದ ಮರೆಮಾಚಿ.

ಹಣ ಹಿಂಪಡೆಯಲು
ನಿಮ್ಮ ಏಟಿಎಮ್
ಕಾರ್ಡನ್ನು ಯಾರಿಗೂ
ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ
ಕಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ
ಎಂದಿಗೂ ಪಿನ್
ಬರೆದಿಡಬೇಡಿ.

<https://cms.rbi.org.in>

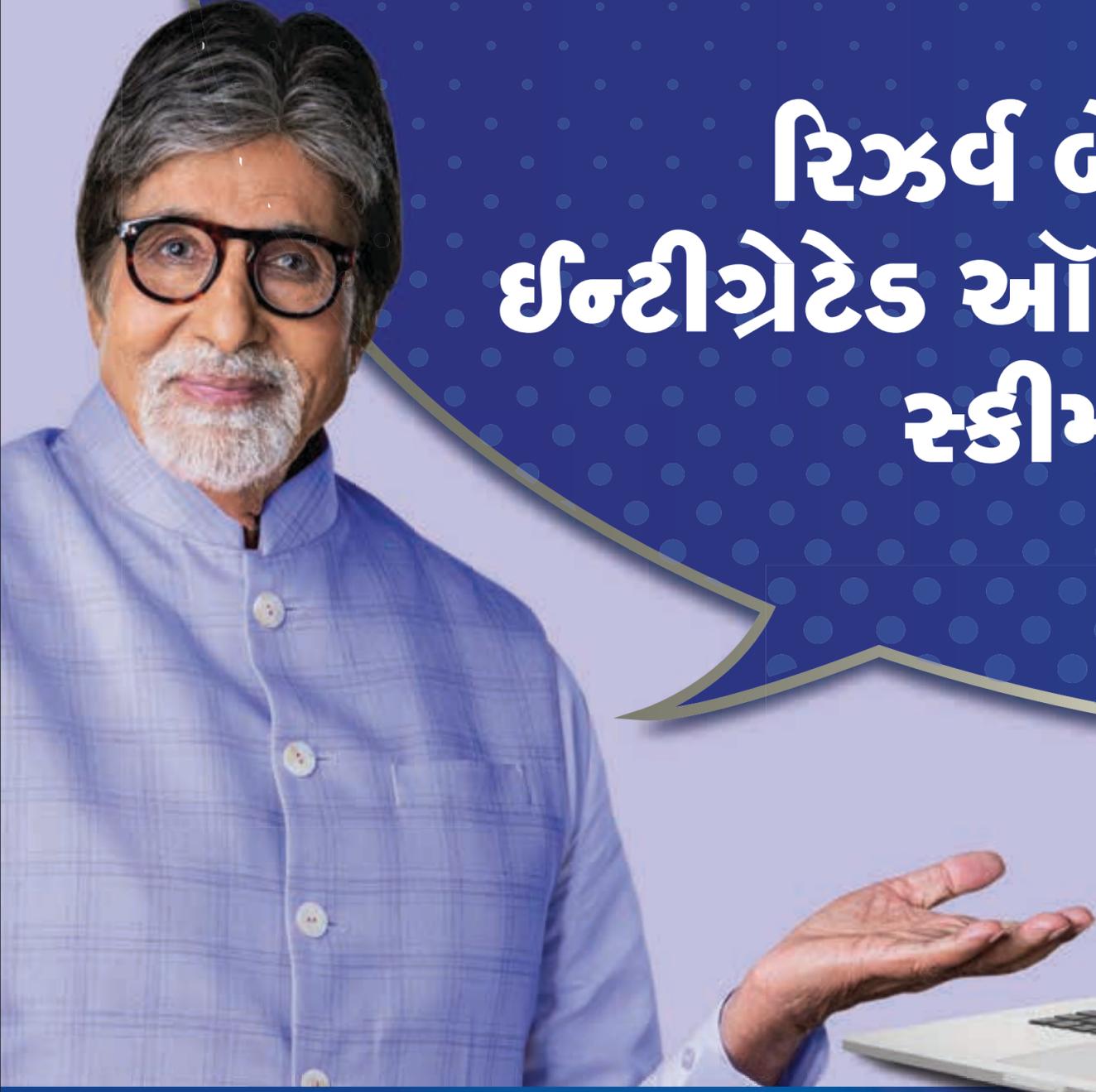

Be(A)ware

ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೊರತಂದಿರುವ Be(A)ware ಕಿರುಕಡತದ
ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ.

RB-IOS, 2021 ರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು
ತಿಳಿಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ.

रिज़र्व बैंक - ईन्टीग्रेटेड ऑम्बुड्समेन स्कीम

आरबीआई नियंत्रित संस्थाओं विरुद्ध इरियाद निवारण माटे अकेल सुविधा

30 दिवसनी अंदर इरियादोनुं निवारण न थाय के आरबीआई द्वारा संचालित बैंक/एनबीएफ्सी/प्रणाली प्रतिभागियो द्वारा संतोषजनक निवारण न थावा पर आप ऐमनी इरियाद लोकपाल (ऑम्बुड्समेन) पासे इरियाद नोंधावी शकाशे

केन्द्रियकृत रसीद अने प्रक्रिया केन्द्र, रिज़र्व बैंक ओइ इन्डिया, चंटीगढ-160017 ने ओनलाइन <https://cms.rbi.org.in> पर अथवा पोस्ट द्वारा इरियाद करो

सेवाओमां थयेली ओछपनी इरियादोनो समावेश, मात्र अपवर्जन सूचिमां समावेली इरियादोने छोडीने

पोतानी इरियादोनी वास्तविक स्थितिने इरियाद प्रबंध प्रणाली (<https://cms.rbi.org.in>) पर जुओ

आरबीआई कहे छे...
जाणकार बनो,
सतर्क रहो!

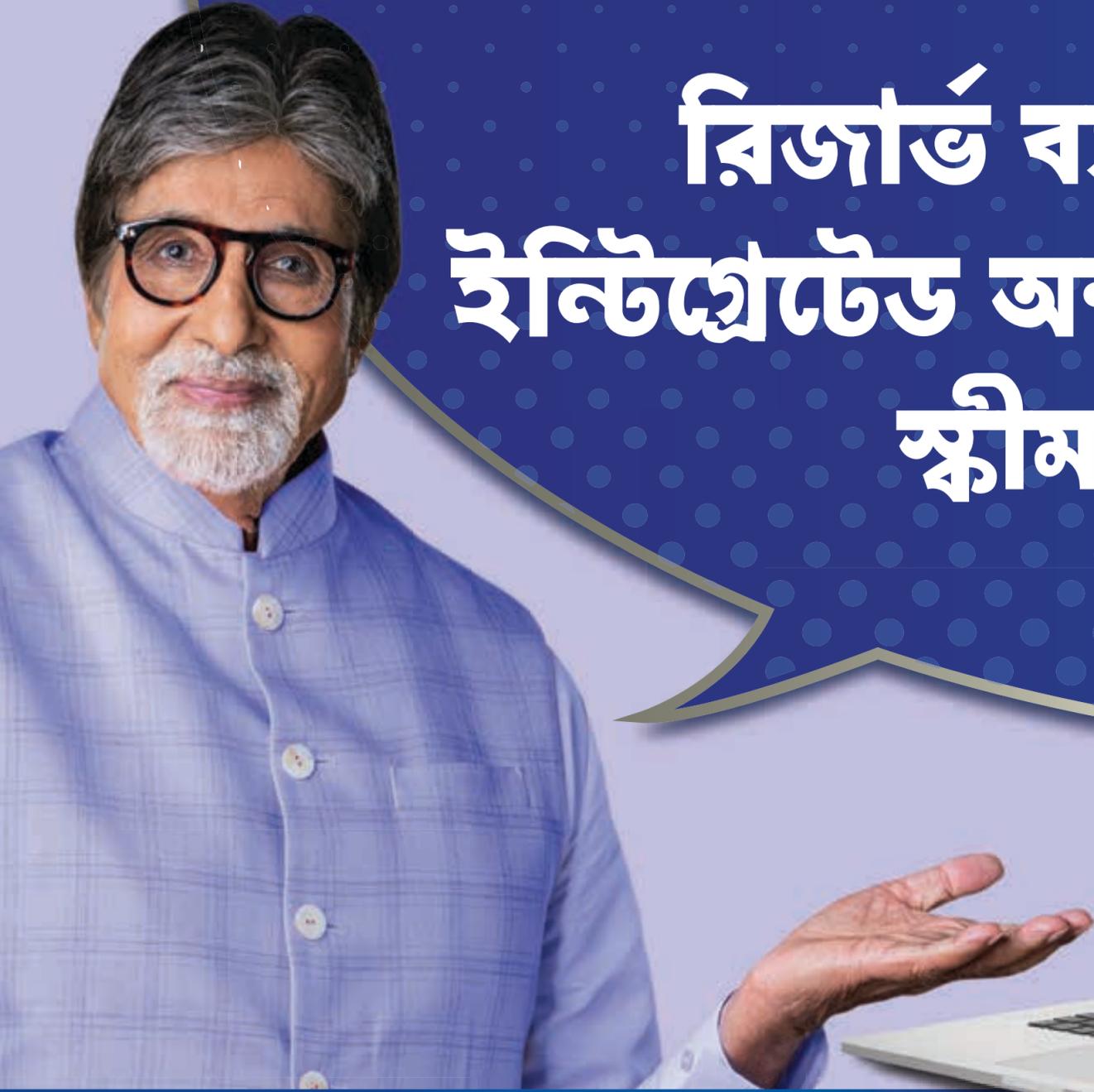
वधु माहिती माटे 9.30 am थी 5.15 pm सुधी 14448 पर कोल करो (राष्ट्रीय रजाओ सिवाय अठवाडियाना दिवसोमां) इरियाद नोंधाववा माटे, <https://cms.rbi.org.in> पर विजिट करो

वधु माहिती माटे, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> पर विजिट करो
प्रतिक्रिया आपवा माटे, rbikehtahai@rbi.org.in ने लजो

जनहितमां प्रकाशित
भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

रिज़र्व बैंक - इन्टीग्रेटेड अम्बाड्सम्यान स्कीम

आरबिआई नियंत्रित संस्कार विरुद्ध कोन अभियोगेर् जन्य एकक सुविधा

30 दिनेर् मध्ये यदि आपनार अभियोग मेटानो ना ह्य अथवा आरबिआई द्वारा नियंत्रित ब्यांक / एनबिएस / सिस्टम अंशग्रहणकरीर् द्वारा अभियोगेर् सन्तुष्टजनक निस्पत्ति ना ह्य, तहले आपनि लोकपालके (अम्बाड्सम्यानके) अभियोग दायेर करते पारने

परिसेवाते थाका घाटतिर् विषये समस्त अभियोग करते पारने, वर्जण तालिकाते थाका अभियोगगुलि छाड़ा

अन लाइन <https://cms.rbi.org.in>-ए अथवा सेन्ट्रालाईस्ड रिस्पिट अ्यान्ड प्रसेसिंग सेन्टार, रिज़र्व ब्यांक अफ इन्डिया, चन्दिगड़ - 160017- एई ठिकानाय पोस्तेर् माध्यमे अभियोग दायेर करते पारने

कम्पेन्ट म्यानेजमेन्ट सिस्टम (<https://cms.rbi.org.in>) ए आपनार अभियोगेर् सेट्टास ट्राक करुन

आरबिआई एकथा बले...
जेने राखुन,
सतर्क थाकुन!

आरो तथेर् जन्य सकाल 9.30 थेके सक्या 5.15 टार मध्ये कल करुन 14448 नम्बरे (जातीय छुटिर् दिन छाड़ा सब दिन कर्मरत) अभियोग दायेर करते <https://cms.rbi.org.in>-ए यान ।

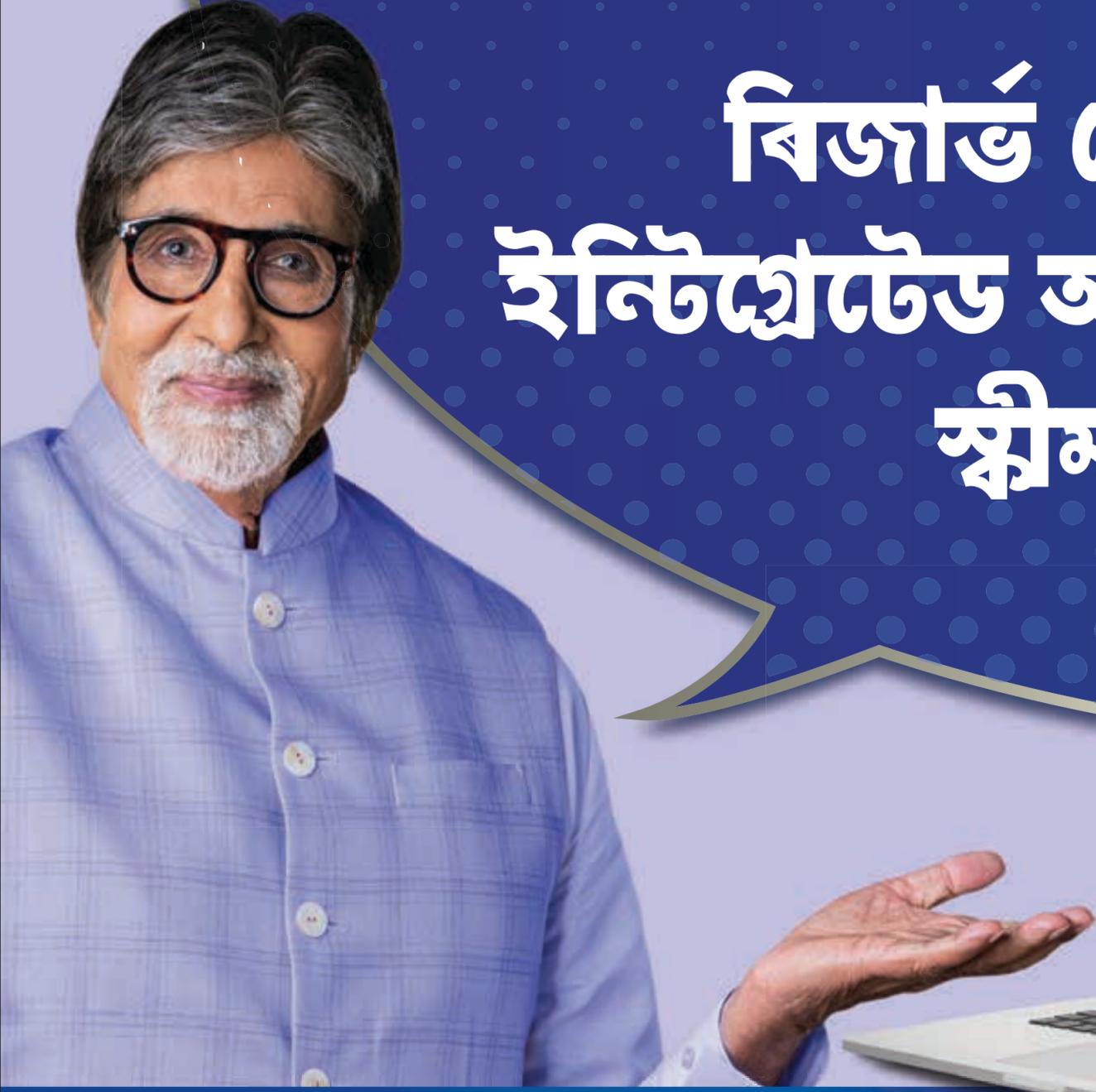

बिशद जानते, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/>-ए जानअथवा एई बिज्ञापनेर् विषये फिडब्याक देओयार जन्य, rbikehtahai@rbi.org.in के लिखुन

जनसार्थे प्रचार करुछे

भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

बिजार्ड बेङ्क - इन्टिग्रेटेड अस्वाड्चमेन स्कीम

आरबिआई विनियमित संस्था समूहर् विरुद्धे
अभियोग समाधानर् अर्थे एकक ज्ञानते सुविधा

30 दिनर् भितरत अभियोग निवारण नहले वा आरबिआई-र् नियन्त्रणत थका बेङ्क / एनविएफचि / चिष्टेम अंशग्रहणकारीर् द्वारा सन्तोषजनकभारे अभियोग निवारण नहले, आपुनि लोकपाल (अस्वाड्चमेन)-र् ओचरत तार अभियोग दाखिल करिब पाविब

सेरार स्फेद्रेत देखा दिया क्रेटि वा अतारर् समस्त अभियोग सामर्बि लोरा ह्य, केरल अपवर्जन सूचीत थका अभियोग वार्द दि

अभियोग दाखिल करिब पर्बा याव <https://cms.rbi.org.in>-त अनलाईन योगे वा केन्द्रीकृत रचिद आरु प्रसंस्करण केन्द्र, भारतीय बिजार्ड बेङ्क, चण्डीगड् - 160017-लै डाकयोगे अभियोग पर्ठियाई

आपोनार् अभियोगर् वास्तुरिक स्थिति अभियोग व्यरस्थापन प्रणाली (<https://cms.rbi.org.in>)-त चार पर्बा याव

आरबिआई-ए कय...
जानि लओक,
सतर्क ह्यै रओक !

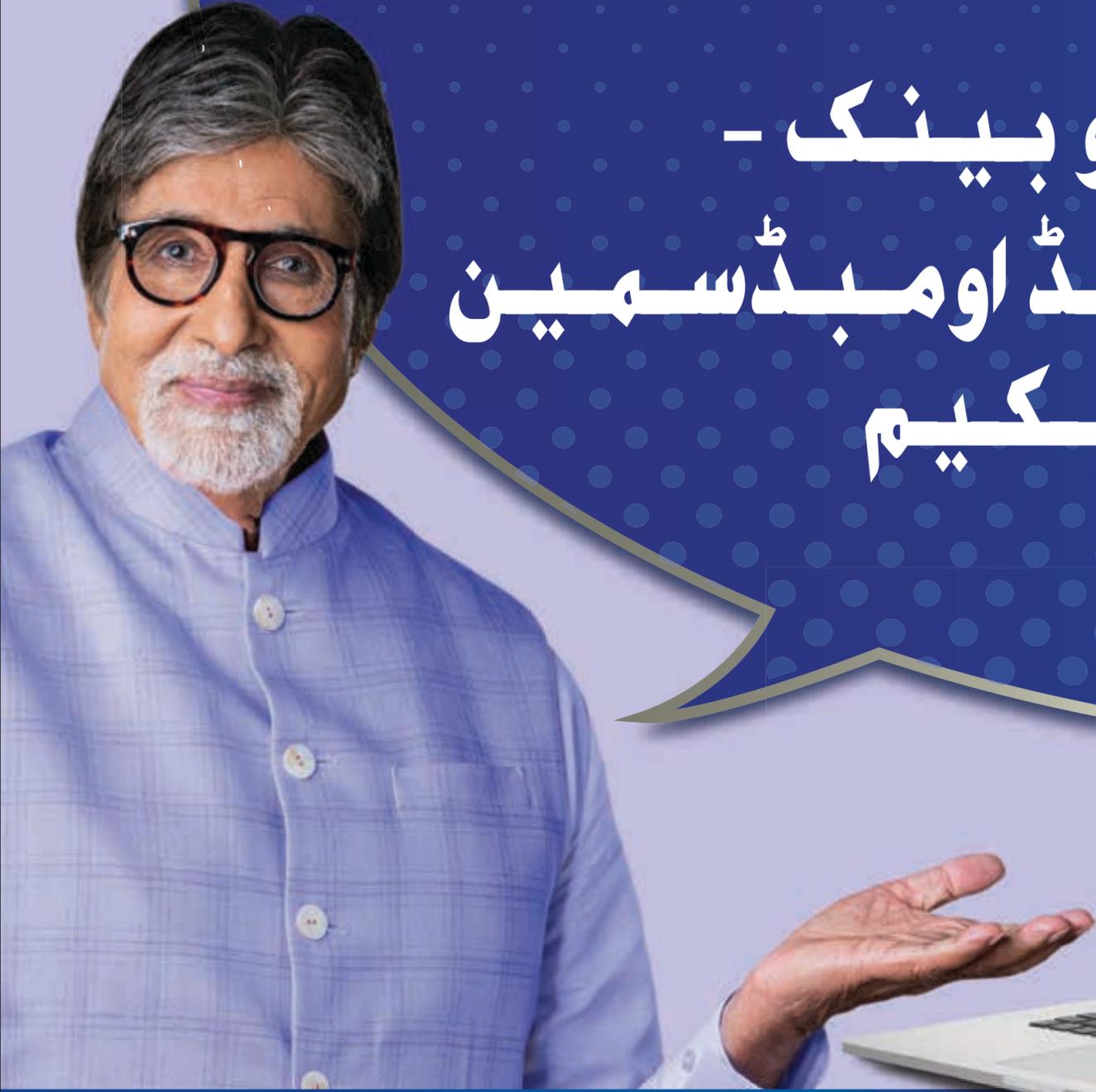
वितर्कै जानिबलै, <https://rbikehtahai.rbi.org.in> बिजिट करक
मतार्मत जनोरार् बावे, rbikehtahai@rbi.org.in-लै लिखक

अधिक जानिबर् बावे, कल करक **14448**-लै पुरा 9.30 वजार् पर्बा सक्रिया 5.15 वजालै (राष्ट्रीय वक्रर् दिन वार्द दि वार्की साप्ताहिक दिनत)।
अभियोग दाखिल करिबलै, बिजिट करक <https://cms.rbi.org.in>

जनहितार्थे प्रचार कर ह'ल
भारतीय बिजार्ड बेङ्क
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

ریزرو بینک - انٹیگریٹڈ اومبڈسمین اسکیم

آر بی آئی کے ذریعے پابند کئے گئے اداروں کے خلاف شکایتوں کے ازالے کے لئے واحد آستانہ

اپنی شکایات آن لائن <https://cms.rbi.org.in> پر درج کریں
یا پھر شکایات کو بذریعہ ڈاک سینٹر لانڈ ریسیٹ
اینڈ پروسیسنگ سینٹر، ریزرو بینک آف انڈیا،
چندی گڑھ - 160017 پر بھیج دیں۔

30 دنوں کے اندر شکایتوں کا ازالہ نہ ہونے، یا آر بی آئی کے
پابند کئے گئے بینک / این بی ایف سی / سسٹم پارٹیسپنٹس کے
ذریعے اطمینان بخش ازالہ نہ ہونے پر آپ ان کی شکایت
اومبڈسمین کے پاس درج کرا سکتے ہیں

اپنی شکایتوں کی حقیقی صورت حال
کمپلینٹ مینجمنٹ سسٹم
(<https://cms.rbi.org.in>) پر دیکھیں

استثناء کی فہرست میں درج خدمات کے علاوہ،
پیش کردہ کسی بھی خدمات میں کوتاہی سے
متعلق شکایتوں پر عمل درآمد کرتے ہیں

مزید معلومات کے لئے 14448 پر صبح 8 بجے سے رات 10 بجے کے
درمیان کال کریں (قومی چھٹیوں کے علاوہ ہفتے میں کام کاج کے تمام دنوں میں)۔
شکایت درج کروانے کے لئے، <https://cms.rbi.org.in> پر جائیں

آر بی آئی کہتا ہے...
جان کار بنیں،
چوکئے رہیں!

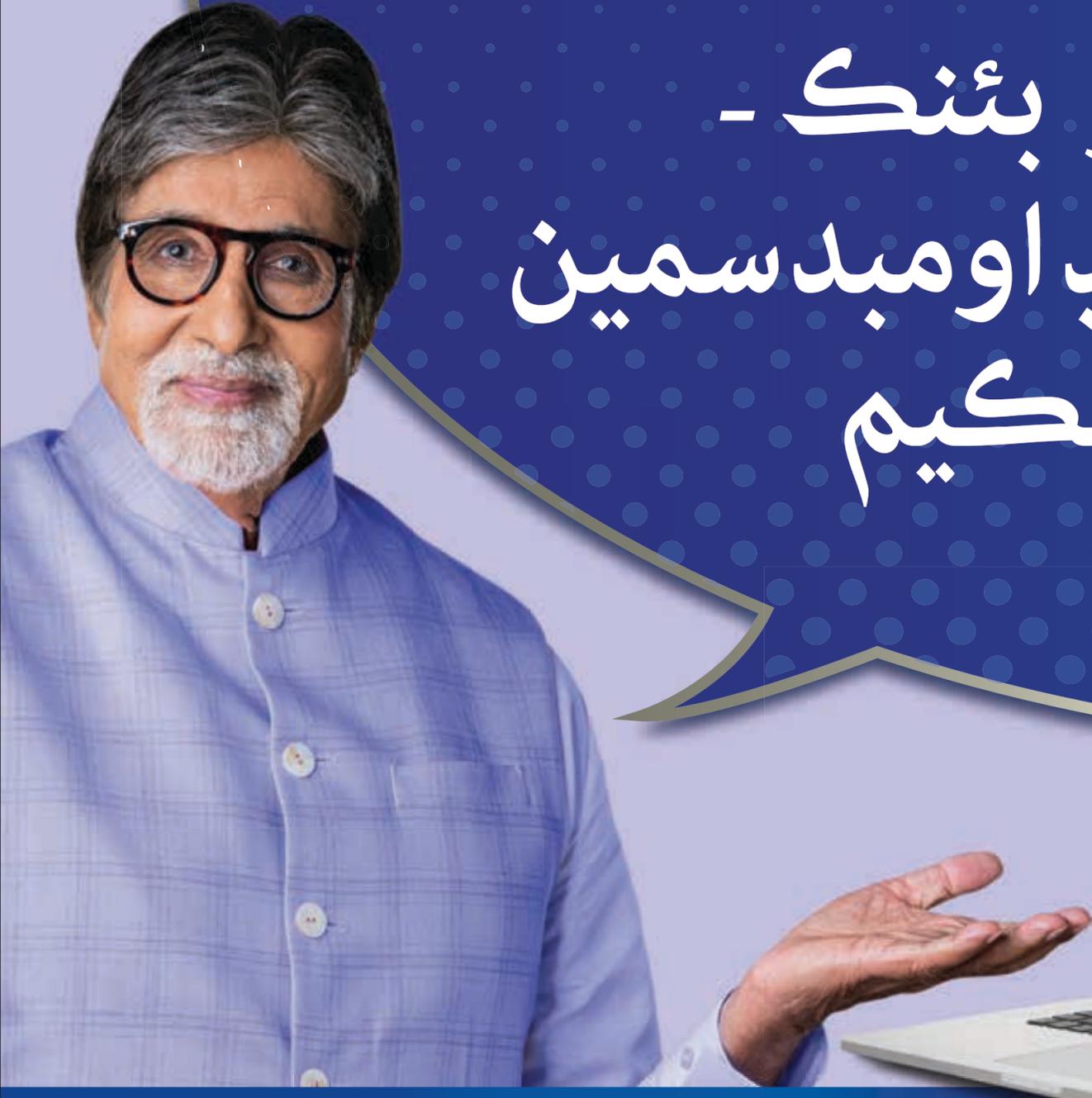

مزید معلومات کے لئے، <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> پر جائیں
فیڈ بیک دینے کے لئے، rbikehtahai@rbi.org.in کو لکھیں

عوام کی فلاح کی خاطر جاری

ریزرو بینک آف انڈیا
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

رزرو بئنڪ - انٽيگریشن او مبدسمين اسڪيم

آر بي آءِ پاران پابند ڪيل ادارن جي خلاف شڪايتن جي لاءِ واحد آستانو

شڪايتون <https://cms.rbi.org.in> تي پنهنجون شڪايتون
آن لائن رجسٽر ڪريو يا پوسٽ ذريعي شڪايتون
سينٽرلائزڊ ريسپٽ اينڊ پروسيسنگ سينٽر،
رزرو بئنڪ آف انڊيا، چنڊي گڙھ - 160017 تي موڪليو

جيڪڏهن شڪايتون 30 ڏينهن اندر حل نه ٿيون ٿين، يا آر بي آءِ
سان پابند بئنڪ / اين بي ايف سي / سسٽم ۾ بهرو وٺندڙن طرفان
تسلي بخش طور تي حل نه ٿيون ٿين، توهان اومبدسمين سان
شڪايت درج ڪري سگهو ٿا

شڪايتون مئنيجمينٽ سسٽم
(<https://cms.rbi.org.in>)
تي ان جي موجود حالت ڏسو

خارج ٿيل شڪايتن جي سوجي
جي علاوه باعِي سروس ۾
گهٽتائي واريون سڀ شڪايتون ڪٽيل آهن

آر بي آءِ ڪهتا هئ...
جانڪار بنئي،
سترڪ رهئي!

وڌيڪ معلومات لاءِ 14448 تي صبح 8 کان رات 10 وڳي تائين ڪال ڪريو
(هفتي جي سڀني ڪم ڪندڙ ڏينهن تي قومي موڪلن کان سواءِ).
شڪايت درج ڪرڻ لاءِ، <https://cms.rbi.org.in> تي وڃو

وڌيڪ معلومات لاءِ، <https://rbikehtahai.rbi.org.in/> تي وڃو
راءِ ڏيڻ لاءِ، rbikehtahai@rbi.org.in تي لکو

عام پبلڪ جي لاءِ جاري
پارٽي رزرو بئنڪ
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in